

Horizontālo atbalsta pasākumu efektivitāte un ietekme uz ienākumu nevienlīdzību Latvijā

SATURS

IEVADS	4
1. HORIZONTĀLO ATBALSTA PASĀKUMU APRAKSTS	5
2. ANALĪZES PRINCIPI UN PIENĒMUMI	8
3. ATBALSTA PASĀKUMU NOVĒRTĒJUMS	11
3.1. Mājsaimniecību sadalījums atkarībā no izmantojamā energoresursa	11
3.2. Atbalsta pasākumu ietekme uz motivāciju samazināt patēriņu	15
3.3. Citi faktori, kuri ietekmē atbalsta pasākumu efektivitāti nevienlīdzības samazināšanā.....	16
4. APKOPOJUMS	18
PIELIKUMI	20

VISBIEŽĀK LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

CSA	Centralizētā siltumapgāde
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
EU-SILC	Apsekojums “Eiropas Savienības statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem”
EUROMOD	Eiropas nodokļu un pabalstu mikrosimulācijas modelis
kWh	Kilovatstunda
MWh	Megavatstunda

IEVADS

Saskaņā ar CSP datiem¹ no 2021.gada vidus Latvijā ir novērojams energoresursu cenu kāpums: elektroenerģijas cenu kāpums vērojams no maija, gāzes un cietā kurināmā – no jūnija, bet siltumenerģijas – no jūlija. Savukārt degvielas cenu kāpums vērojams no 2021.gada oktobra. Ņemot vērā minēto, ražošanas faktoru izdevumi piedzīvoja ievērojamu pieaugumu, izraisot piedāvājuma puses inflāciju². Tā, piemēram, 2021.gada novembrī pārtikas preču cenu kāpums pārsniedza 5% un pakāpeniski palielinājās, 2022.gada oktobrī sasniedzot 29,5%.

Jau 2021.gada oktobrī, saistībā ar energoresursu globālo cenu pieaugumu, EK ieteica prioritāri sniegt mērķētu atbalstu³. Līdzīgas rekomendācijas sniedza arī Starptautiskais Valūtas fonds⁴ un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija⁵.

Latvijas valdība vairākās iterācijās apstiprināja atbalsta pasākumus, kuri ir vērsti uz inflācijas negatīvas ietekmes samazināšanu – 2022.gadā 27.janvārī⁶, 2022.gada 14.jūlijā⁷, 2022.gada 11.augustā⁸ un 2022.gada 29.septembrī⁹.

Iepriekš veikta to atbalsta pasākumu analīze, kas ir apstiprināti 2022.gadā 27.janvārī, 2022.gada 14.jūlijā un 2022.gada 11.augustā, un publicēti divi pētījumi, ar kuriem ir iespējams iepazīties ministrijas tīmekļa vietnē <https://www.fm.gov.lv/lv/analitiskie-raksti>. Abos pētījumos horizontālie atbalsta pasākumi ir analizēti kopumā, kā viens atbalsta pasākums.

Šī pētījuma mērķis ir novērtēt horizontālos atbalsta pasākumus, kuri tika apstiprināti 2022.gada 11.augustā un 2022.gada 29.septembrī, pēc ietekmes uz nevienlīdzības mazināšanu. Pētījuma pirmajā nodaļā ir aprakstīti analizētie atbalsta pasākumi. Otrajā nodaļā ir iekļauta informācija par analīzes principiem un pieņēmumiem. Trešajā nodaļā ir aprakstīts atbalsta pasākumu novērtējums. Ceturtajā nodaļā ir apkopoti galvenie secinājumi.

¹ <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/valsts-ekonomika/paterina-cenas/tabulas/pci020m-paterina-cenu-indeksi-un?themeCode=PC> [skatīts 14.11.2022].

² <https://www.tas-consultoria.com/blog-en/world-inflation-in-2022-estimated-projections/> [skatīts 25.08.2022].

³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_5204 [skatīts 25.08.2022].

⁴ SVF, 2022. *Republic of Latvia: Staff Report for the 2022 Article IV Consultation*. Pieejams: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2022/08/23/Republic-of-Latvia-2022-Article-IV-Consultation-Press-Release-and-Staff-Report-522545> [skatīts 25.08.2022].

⁵ <https://www.oecd.org/ukraine-hub/policy-responses/why-governments-should-target-support-amidst-high-energy-prices-40f44f78/> [skatīts 25.08.2022].

⁶ <https://likumi.lv/ta/id/329532-energoresursu-cenu-arkarteja-pieauguma-samazinajuma-pasakumu-likums>

⁷ <https://likumi.lv/ta/id/334149-grozijumi-likuma-par-valsts-pensijam>

⁸ <https://likumi.lv/ta/id/334771-grozijumi-energoresursu-cenu-arkarteja-pieauguma-samazinajuma-pasakumu-likuma>

⁹ <https://likumi.lv/ta/id/336012-grozijumi-energoresursu-cenu-arkarteja-pieauguma-samazinajuma-pasakumu-likuma>
02.12.2022

1. HORIZONTĀLO ATBALSTA PASĀKUMU APRAKSTS

Horizontālie atbalsta pasākumi, kuri izpaužas kā ar apkuri saistīto pakalpojumu maksas samazinājums vai izdevumu kompensācija, un tiek piemēroti Latvijā no 2022.gada maija līdz 2023.gada aprīlim,¹⁰ ir:

1. Elektroenerģijas rēķinos tiek piemērota atlaide elektroenerģijas patēriņam virs 500 kWh mēnesī 50% apmērā no tarifa, ja tas ir lielāks par 0,160 *euro/kWh*. Atlaide ir ierobežota ar 0,100 *euro/kWh*;
2. Dabaszāzes rēķinos tiek piemērota atlaide 0,030 *euro/kWh*, ja dabaszāzes patēriņš gazificētajā objektā mēnesī ir lielāks par 221 kilovatstundu (21 kubikmetru);
3. Centralizētās siltumapgādes sistēmas (CSA) pakalpojumu maksas samazinājums tiek piemērots 50% apmērā tarifa lielumam, kas pārsniedz 0,068 *euro/kWh* (izdevumi tiesību aktos ir aprēķināti ar pieņēmumu, ka vidējais tarifs būs 0,150 *euro/kWh*);
4. Granulu un brikešu iepirkumi tiek kompensēti 50% apmērā no cenas daļas, kas ir lielāka par 300 *euro/tonnu*. Kompensācijas ierobežojums ir 100 *euro/tonnu*;
5. Malkas iepirkumi tiek kompensēti 50% apmērā no cenas daļas, kas ir lielāka par 40 *euro/berkubikmetru*. Kompensācijas ierobežojums ir 15 *euro/berkubikmetru*;
6. Lai kompensētu malkas iepirkumus, kuri notika pirms 01.09.2022 (nav pirkuma apliecinošā dokumenta), ir paredzēta vienreizēja kompensācija 60 *euro* apmērā;
7. Visām mājsaimniecībām elektroenerģijas patēriņa pirmo 100 kWh cenu par fiksētu maksu 160 *euro/MWh* no 2022.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 30.aprīlim;
8. Dabaszāzes tirgus cena mājsaimniecībām noteikta identiska regulētai dabaszāzes cenai: 108,7 *euro/MWh* no 2022.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 30.aprīlim;
9. CSA pakalpojumu maksas samazinājums tiek piemērots 90% apmērā (50% vietā) tarifa lielumam, kas pārsniedz 150 *euro/MWh*.

2022.gada 11.augustā tika apstiprināti atbalsta pasākumi nr.1 – nr.6., bet 2022.gada 29.septembrī tika apstiprināti atbalsta pasākumi nr.7 – nr.9.

Tabulā 1. ir attēlotas atbalstu pasākumu īpašības. Tabulā 2. ir attēlotas atbalstu pasākumiem piekrtīgie energoresursi, plānotā izdevumu summa un izdevumu īpatsvars no visiem horizontālajiem atbalsta pasākumiem.

¹⁰ [Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likums \(likumi.lv\)](https://likumi.lv)

Tabula 1. Atbalsta pasākumu sagrupējums pēc dažiem parametriem.

Pasākums	Energoresurss	Pasākuma būtība	Nosacījums, lai saņemtu atbalstu	Efekts
1	Elektroenerģija	Rēķina summas samazinājums	Elektrības patēriņš virs 500 kWh mēnesī	Mainīgs: 50% no tarifa daļas, kura ir lielāka par 0,160 <i>euro/kWh</i> (maksimums 0,100 <i>euro/kWh</i>)
2	Dabaszgāze	Rēķina summas samazinājums	Dabaszgāzes patēriņš virs 221 kilovatstundas mēnesī	Fiksēts: 0,030 <i>euro/kWh</i>
3	Siltumenerģija	Rēķina summas samazinājums	Siltumenerģijas saņemšana no ārējā piegādātāja	Mainīgs: 50% no tarifa daļas, kura ir lielāka par 0,068 <i>euro/kWh</i>
4	Koksne	Izdevumu daļas kompensācija	Granulu vai briķešu iepirkšana apkurei	Mainīgs: 50% no tarifa daļas, kura ir lielāka par 300 <i>euro/tonnu</i> (maksimums 100 <i>euro/tonnu</i>)
5	Koksne	Izdevumu daļas kompensācija	Malkas iepirkšana apkurei	Mainīgs: 50% no tarifa daļas, kura ir lielāka par 40 <i>euro/berkubikmetru</i> (maksimums 15 <i>euro/berkubikmetru</i>)
6	Koksne	Fiksēta naudas summa	Malkas iepirkšana apkurei	Fiksēts: 60 <i>euro</i>
7	Elektroenerģija	Rēķina summas samazinājums / daļēji tarifu griesti	Elektrības patēriņš	Mainīgs / daļēji fikss: ja elektrības patēriņš ir zem 100 kWh, tad efekts ir atkarīgs no patēriņa un faktiskā tarifa; ja virs 100 kWh, tikai no faktiskā tarifa
8	Dabaszgāze	Tarifu griesti	Dabaszgāzes patēriņš virs 221 kilovatstundas mēnesī	Mainīgs / daļēji fikss: ir atkarīgs no patēriņa un faktiskā tarifa
9	Siltumenerģija	Rēķina summas samazinājums	Siltumenerģijas saņemšana no ārējā piegādātāja	Mainīgs: papildus 40% no tarifa daļas, kura ir lielāka par 0,150 <i>euro/kWh</i>

Tabula 2. Plānotie izdevumi atbalsta pasākumiem

Pasākums	Energoresurss	Plānota izdevumu summa kopā	Izdevumu daļa no kopēja finansējuma
1	Elektroenerģija	53 060 000	11%
2	Dabasgāze	43 554 847	9%
3	Siltumenerģija	168 005 153	33%
4	Koksne	26 432 000	5%
5	Koksne	43 545 600	9%
6	Koksne	4 795 360	1%
7	Elektroenerģija	67 082 400	13%
8	Dabasgāze	10 890 000	2%
9	Siltumenerģija	87 070 227	17%

Atbalsta pasākumi atšķiras pēc:

- Energoresursa, ar kuru tie ir saistīti (elektrība; siltumenerģija; dabasgāze vai koksne);
- Pielietošanas principa (ietekmē rēķina gala summu; kompensē rēķina daļu; fiksēta vienreizēja sociāla izmaksa);
- Saņemšanas nosacījumiem (automātisks; ir jāiesniedz pieprasījums un dokumenti);
- Ar patēriņa sliekšni vai bez tā;
- Atbalsta summa / tarifa daļa (mainīga / fiksēta), (ir atkarīga no patēriņa / nav atkarīga no patēriņa).

2. ANALĪZES PRINCIPI UN PIENĒMUMI

Horizontālie atbalsta pasākumi, atšķirībā no sociālajām izmaksām, sniedz mājsaimniecībām labumu atkarībā no patēriņa, nevis no ienākumu līmeņa. EU-SILC dati neietver informāciju par mājsaimniecības izdevumiem apkurei un elektrībai, kā arī neatspoguļo kādus energoresursus izmanto atsevišķi katra mājsaimniecība. Tāpēc nav lietderīgi izmantot *EUROMOD* modelēšanas rīku šajā analīzē.

Informācijas pieejamības ierobežojumu dēļ nav iespējams tiešā veidā novērtēt atbalsta pasākumus pēc ietekmes uz nevienlīdzības līmeņa radītājiem (Džini¹¹ un S80/S20¹² koeficienti). Tomēr ir iespējams **(1) novērtēt to, kādas mājsaimniecības saņem atbalstu**: jo lielāka daļa no mājsaimniecībām, uz kurām vērsts atbalsts, ir mājsaimniecības ar zemākiem ienākumiem, jo efektīvāks ir atbalsta pasākums no nevienlīdzības samazināšanas viedokļa.

Pēc CSP datiem¹³ mājsaimniecībām ar zemākiem ienākumiem izdevumi pozīcijai “Mājoklis, ūdens, elektroenerģija, gāze un cits kurināmais” veido lielāku procentuālo daļu no kopējiem izdevumiem, salīdzinājumā ar mājsaimniecībām ar lielākiem ienākumiem, tomēr izdevumiem nominālā izteiksmē ir pretēja tendence.

Tabula 3. Mājsaimniecības patēriņa izdevumi 2019.gadā pozīcijai “Mājoklis, ūdens, elektroenerģija, gāze un cits kurināmais” vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli mēnesī *euro* izteiksmē un kā īpatsvars no kopējiem izdevumiem.

	1.kvintile	2.kvintile	3.kvintile	4.kvintile	5.kvintile
(%)	18,1	16,9	15,2	13,2	12,6
(<i>euro</i>)	43	55	59	63	95

Tas ļauj formulēt pieņēmumu, ka turīgākām mājsaimniecībām energoresursu patēriņš ir lielāks, nekā mājsaimniecībām ar zemākiem ienākumiem. Tas nozīmē, ka, ja katrai

¹¹ **Džini koeficients** raksturo ienākumu nevienlīdzību. Tas variē no 0 līdz 100. Džini koeficients ir 0, ja pastāv absolūta ienākumu vienlīdzība (t.i., visiem iedzīvotājiem ir vienādi ienākumi), bet, ja Džini koeficients ir 100, tad visus ienākumus saņem viens sabiedrības pārstāvis.

¹² **Kvintīju attiecības indekss (S80/S20)** - attiecība starp ekvivalento rīcībā esošo ienākumu summu, ko saņem 20% valsts iedzīvotāju ar augstākajiem ekvivalentajiem rīcībā esošajiem ienākumiem (augstākā kvintile), pret ekvivalento rīcībā esošo ienākumu summu, ko saņem 20% valsts iedzīvotāju ar zemākajiem ekvivalentajiem rīcībā esošajiem ienākumiem (zemākā kvintile)

¹³ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_MB_MBI/MBI140/

mājsaimniecībai tiktu sniegts atbalsts, kas ir proporcionāls energoresursu patēriņam, tad nevienlīdzības līmenis (Džini un S80/S20 koeficienti) samazinātos, jo mājsaimniecībām ar zemākiem ienākumiem ienākumu pieaugums (procentos) būs lielāks. Bet nomināli lielāku atbalstu saņemt mājsaimniecības ar lielākiem ienākumiem.

Pozīcija “Mājoklis, ūdens, elektroenerģija, gāze un cits kurināmais” iekļauj izdevumus energoresursiem (elektroenerģija, gāze un cits kurināmais), ūdensapgādei un citiem ar mājokli saistītiem pakalpojumiem, tostarp mājokļa īrei, uzturēšanai un remontam. No publiski pieejamiem datiem, iegūt informāciju par izdevumiem energoresursiem no pozīcijas “Mājoklis, ūdens, elektroenerģija, gāze un cits kurināmais” dalījumā pa kvintilēm nav iespējams. Tomēr no CSP datiem ir iespējams iegūt izdevumus energoresursiem, sagrupējot mājsaimniecības pēc teritoriālas piederības: pilsēta, vai lauku teritorija¹⁴. Lauku teritorijās 2019.gadā izdevumi energoresursiem, kā daļa no kopējiem izdevumiem, ir (9,3%) lielāki nekā pilsētās (7,6%). Nomināli, pilsētās izdevumi ir lielāki (414 *euro* pret 397 *euro*). Mājsaimniecību rīcībā esošie ienākumi vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli 2019.gadā pilsētas (614 *euro*) ir par 19% lielāki nekā lauku teritorijās (515 *euro*)¹⁵.

Mājsaimniecībām ar zemākiem ienākumiem izdevumi par energoresursiem veido lielāku procentuālo daļu no izdevumiem, salīdzinājumā nevis ar citām izdevumu pozīcijām, bet gan salīdzinājumā ar citām mājsaimniecībām, kurām ir lielāki ienākumi. Tas nozīmē, ka izmaksu par energoresursiem samazinājums pozitīvi ietekmē (samazina) nevienlīdzību, vismaz mērķētās grupas iekšienē, kura saņem atbalstu.

Energoresursu iepirkuma cenas un tarifi var samazināties, ja samazināsies kopējais pieprasījums pēc tiem. Tad otra iespēja ir **(2) novērtēt ietekmi uz motivāciju samazināt patēriņu.**

Pieņēmumi tālākai analīzei:

1. Visām mājsaimniecībām Latvijā ir pieejama elektroenerģija apgaismojumam un elektriskajām ierīcēm;
2. Apkurei tiek izmantots tikai viens no resursiem: dabasgāze, koksne, siltumenerģija no ārējā piegādātajā vai elektrība (patēriņam jābūt virs 500 kWh mēnesī);

¹⁴ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__MB__MBI/MBI150

¹⁵ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__MI__MIS/MIS020/

3. Mājsaimniecībām ar lielākiem ienākumiem energoresursu patēriņš ir lielāks, nekā mājsaimniecībām ar zemākiem ienākumiem;
4. Alternatīvās preces energoresursu jomā neietekmē patērētāju uzvedību¹⁶;
5. Jēdzieni “mājsaimniecības”, “mājokļi” un “cilvēki” tiek izmantoti saskaņā ar CSP datiem, bet pētījumā tie ir labuma saņēmēji no atbalsta pasākumiem. Analīzes ietvaros, saistībā ar datu pieejamības ierobežojumiem, ir pieņemts, ka katra mājsaimniecība mīt vienādā skaitā mājokļu, un katrā mājsaimniecībā dzīvo vienāds cilvēku skaits.

¹⁶ jo inflācija pastāv visiem energoresursiem; mainīt apkures veidu ir dārgs un ilglaicīgs process (izņemot pāreju uz apkuri ar elektroenerģiju, bet tas nebūtu izdevīgi vismaz 53%* no mājokļiem, tā kā tie maksā par siltumenerģiju, balstoties uz telpas platību, nevis uz faktisko patēriņu).

*58% izmanto siltumenerģiju (Tabula 8.) un 92% no tiem maksā par siltumenerģiju, balstoties uz kopējo patēriņu un mājsaimniecības telpas plātību

https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD_apsekojumi_energ_pat/EPM370.px/

3. ATBALSTA PASĀKUMU NOVĒRTĒJUMS

3.1. Mājsaimniecību sadalījums atkarībā no izmantojamā energoresursa

Tabulā 4. ir atspoguļoti plānotie izdevumi atbalsta pasākumiem procentos, sadalījumā pēc atbalstāmā energoresursa, un mājsaimniecību faktiskais izdevumu īpatsvars pēc energoresursu veidiem 2020.gadā.

Tabula 4. Atbalsta pasākumu un mājsaimniecību izdevumu īpatsvari pa energoresursu veidiem.

Energoresurss	Plānotie izdevumi	Mājsaimniecības izdevumi energoresursiem¹⁷
Elektroenerģija	24%	41%
Dabasgāze	11%	11%
Siltumenerģija	51%	33%
Koksne	15%	15%

Dabasgāzes un koksnes (malka, granulas, briketes) gadījumos izdevumu daļas ir līdzīgas, toties ir plānots vairāk atbalstīt mājsaimniecības, kuras izmanto siltumenerģiju no ārējā piegādātāja, un mazāk tādas mājsaimniecības, kuras izmanto elektrību. Siltumenerģijas tirgū gandrīz nepastāv konkurence un ir samērā sarežģīti mainīt siltumenerģijas piegādātāju, 93% no siltumenerģijas tirgus pakalpojumiem tiek regulēti¹⁸. Savukārt elektroenerģijas tirgū pastāv konkurence un ir iespējams mainīt elektroenerģijas piegādātāju salīdzinoši viegli.

CSP datu bāzē ir pieejama informācija par elektrības un no ārējā piegādātāja saņemtās siltumenerģijas patēriņu Latvijas reģionu mājokļos. Informācija par dabasgāzes un koksnes patēriņu Latvijas reģionu mājokļos nav pieejama, bet saskaņā ar otro pieņēmumu, tie ir visi mājokļi, kuri neizmanto siltumenerģiju vai elektrības patēriņš ir zem 500 kWh mēnesī.

Siltumenerģija (atbalsta pasākumi nr.3 un nr.9)

2020.gadā 58% no mājokļiem saņēma siltumu no ārējā piegādātāja (Pielikums 4.). Lielākais ar siltumenerģiju no ārējā piegādātāja apkurināmu mājokļu īpatsvars ir Rīgā (84%), bet zemākais “lauku teritorijās” (17%). Valstspilsētās šis rādītājs ir virs 55% (vidēji virs 70%), citās pilsētās vidēji 56%. Tas norāda, ka atbalsts ir vērsts, galvenokārt, uz mājsaimniecībām pilsētās. Rīcībā esošie mēneša ienākumi vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli Rīgā ir 750,64

¹⁷ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD_apsekojumi_energ_pat/EPM330.px/

¹⁸ <https://www.sprk.gov.lv/content/siltumenergjia>

*euro*¹⁹, citās pilsētās ir 656,86 *euro* un lauku teritorijās ir 573,24 *euro*²⁰. **Tas ļauj secināt, ka atbalsta pasākumi, kuri ir saistīti ar siltumenerģiju ir vairāk mērķēti uz mājsaimniecībām ar lielākiem ienākumiem.**

Atbalsta pasākums nr.9: saskaņā ar SPRK datiem²¹ par 2022.gada oktobri, 13 administratīvās teritorijās siltumenerģijas tarifi bija virs 150 *euro*/MWh (Pielikums 1.): 7 administratīvās teritorijas ir no Rīgas plānošanas reģiona; pa divām no Latgales un Zemgales reģioniem; un pa vienai no Vidzemes un Kurzemes reģioniem.

Saskaņā ar pielikumu 2., Rīgas plānošanas reģionā ir lielākais īpatsvars ar atbalsta pasākumu nr.9. ietekmēto iedzīvotāju – 57% no visiem Rīgas plānošanas reģiona iedzīvotājiem, kas saņem siltumenerģiju no ārēja piegādātāja. Rīgas plānošanas reģionā ir lielākā daļa ar atbalsta pasākumu nr.9. ietekmēto iedzīvotāju – 78% no visiem, kas saņem labumu no atbalsta pasākuma nr.9.

Informācija par siltumenerģijas patēriņu reģionos nav pieejama. Bet pielikumā 2. norādītais “labuma sadalījums”, kas aprēķināts ar pieņēmumu, ka visiem cilvēkiem ir vienāds siltumenerģijas patēriņa apjoms, salīdzinājumā ar šajā tabulā norādīto “atbalsta pasākumam attiecināto cilvēku īpatsvaru” rāda, kuros reģionos tarifi ir lielāki, kuros – mazāki. Latgalē, Rīgā un Pierīgas reģionos siltumenerģijas tarifi ir lielāki. Ar pieņēmumu, ka visi iedzīvotāji patērē vienādu siltumenerģijas apjomu, Rīga un Pierīgas reģions saņemtu 83% no atbalstam atvēlētā finansējuma, Latgalei tas būtu 14% un Zemgalei, Vidzemei un Kurzemei pa 1%. Saskaņā ar trešo pieņēmumu un datiem par mājsaimniecību rīcībā esošiem ienākumiem vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli, Rīga un Pierīgas reģions saņemtu vairāk par 83% no atbalstam atvēlētā finansējuma, Latgalei tas būtu zem 14%.

Atbalsta pasākums nr. 3: Pēc SPRK datiem²² par 2022.gada oktobri, 39 administratīvās teritorijās siltumenerģijas tarifi ir virs 68 *euro*/MWh: 10 ir no Rīgas plānošanas reģiona; 10 ir no Vidzemes reģiona; 6 – no Zemgales reģiona, 5 – no Latgales reģiona un 3 ir no Kurzemes reģiona.

Saskaņa ar Pielikumā 3. norādīto informāciju, Rīgas plānošanas reģionā ir lielākais īpatsvars ar atbalsta pasākumu nr.3. ietekmēto iedzīvotāju – 61% no visiem Rīgas plānošanas reģiona iedzīvotājiem, kas saņem siltumenerģiju no ārēja piegādātāja. Rīgas plānošanas reģionā

¹⁹ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_MI_MIS/MIS030/

²⁰ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_MI_MIS/MIS020/

²¹ <https://www.sprk.gov.lv/content/siltumenergjia> [dati izvilkti 19.10.2022]

²² <https://www.sprk.gov.lv/content/siltumenergjia> [dati izvilkti 19.10.2022]

ir lielākā daļa ar atbalsta pasākumu nr.3. ietekmēto iedzīvotāju – 66% visiem, kas saņem labumu no atbalsta pasākuma nr.3.

Ar pieņēmumu, ka visi iedzīvotāji patērē vienādu siltumenerģijas apjomu, Rīga un Pierīgas reģions saņemtu 73% no atbalstam atvēlētā finansējuma, Latgalei tas būtu 11% un Kurzemei – 6%, Vidzeme – 5% un Zemgale – 3%. Tas norāda, ka Latgalē, Rīgā un Pierīgas reģionos siltumenerģijas tarifi ir augstāki.

No nevienlīdzības samazināšanas skatu punkta atbalsta pasākums nr.3. ir efektīvāks nekā atbalsta pasākums nr.9., jo mazāk mērķēts uz reģionu, kurā ir augstāks vidējo ienākumu līmenis uz vienu mājsaimniecības locekli.

Elektrība (atbalsta pasākumi nr.1 un nr.7)

Atbalsta pasākums nr.7, saskaņā ar pirmo pieņēmumu, attiecas uz visām mājsaimniecībām. Tad pēc mērķa grupas šis atbalsts ir neitrāls – katras kvintiles pārstāvju īpatsvars ir vienāds (20%).

Atbalsta pasākums nr.1 attiecas tikai uz mājsaimniecībām, kuras patērē vairāk nekā 500 kWh mēnesī, jeb 6000 kWh gadā. Pēc CSP datiem tie ir nedaudz vairāk par 3,3% no visām mājsaimniecībām (10% no dzīvojamajām mājām un 1% no dzīvokļiem²³; dzīvojamās mājas veido 25,8% no visiem mājokļiem²⁴).

Pēc CSP datiem (Pielikums 5.) ir redzams, ka no 23,5 tūkst. “dzīvojamo mājokļu”, kuri patērē vairāk nekā 6000 kWh elektrības gadā, vairāk nekā 13 tūkst., jeb 55%, ir no bagātākā reģiona (Rīga un Pierīga). Visi “dzīvokļi” ar elektroenerģijas patēriņu virs 6000 kWh gadā ir no Rīgas un Pierīgas reģiona. To skaits ir aptuveni 4,3 – 5,7 tūkstoši (diapazons ir saistīts ar CSP datu noapaļošanu). Attiecīgi aptuveni 62-64% no atbalsta pasākuma nr.1. labuma guvējiem ir no Rīgas un Pierīgas reģiona. Rīgas un Pierīgas reģionā atrodas 53% no apdzīvotiem tradicionāliem mājokļiem (Pielikums 5.). **Tas ļauj secināt, ka atbalsta pasākums nr.1, ir vairāk mērķēts uz mājsaimniecībām ar lielākiem ienākumiem.**

Dabasgāze un koksne (atbalsta pasākumi nr.2, nr.4 – nr.6 un nr.8)

Pēc CSP datiem, kuri ir atspoguļoti Pielikumā 4., mājokļu īpatsvars, kuri nesaņem siltumenerģiju no ārēja piegādātāja, ir lielāks lauku teritorijās (~83%), ne valstspilsētās šis

²³ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD_apsekojumi_energ_pat/EPM395.px/

²⁴ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD_apsekojumi_energ_pat/EPM120.px/

rādītājs ir ~44%, bet valstspilsētās, izņemot Rīgu, tas ir ~29% un Rīgā ~16%. Rīcībā esošie ienākumi vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli Rīgā ir 750,64 *euro*²⁵, pilsētās ir 656,86 *euro* un lauku teritorijās ir 573,24 *euro*²⁶. Nošķirt mājsaimniecības, kuras izmanto apkurei elektrību no tām mājsaimniecībām, kuras “nesaņem siltumenerģiju no ārēja piegādātāja” nav iespējams, jo nesakrīt sadalījums pa reģioniem. Bet tendence ir līdzīga – lielākā daļa no mājsaimniecībām, kuras saņem siltumenerģiju no ārēja piegādātāja, ir no reģioniem, kur mājsaimniecībām ir lielāki ienākumi. Pēc patērētāju (mājokļu) skaita atbalsta pasākumi, kuri attiecas uz dabasgāzes un koksnes patēriņu vidēji, ir vērsti mājsaimniecībām ar zemākiem ienākumiem.

Pēc CSP datiem 32,7%²⁷ no mājsaimniecībām, kuras izmanto malku, sagatavo to pašas, kas nozīmē, ka uz tām neattiecas atbalsta pasākums nr.5. Malka ir vienīgais atbalstāmais energoresurss, kuru patērētāji var nodrošināt paši. Nav zināms, kāds ienākumu līmenis ir šīm mājsaimniecībām, tāpēc nav iespējams secināt kā tas ietekmētu efektivitāti nevienlīdzības samazināšanas jomā.

Saskaņā ar trešo pieņēmumu, ja atbalsts ir vērsts uz mājsaimniecībām ar lielākiem ienākumiem, tad arī lielākā daļa ar atbalstu saistīto izdevumu tiek novirzīta mājsaimniecībām ar lielākiem ienākumiem. Bet tas nenozīmē, ka nevienlīdzības radītāji neuzlabosies. Ja piektās kvintiles pārstāvju rīcībā esošie ienākumi vidēji ir 5,92²⁸ reizes lielāki nekā pirmās kvintiles pārstāvjiem, nevienlīdzības radītāji uzlabosies, jo, procentuāli, pirmās kvintiles pārstāvjiem būs lielāks ienākumu pieaugums nekā piektās kvintiles pārstāvjiem.

Ja atbalsts ir vērsts uz mājsaimniecībām ar zemākiem ienākumiem, tad nevienlīdzības radītāji uzlabosies. Bet tas nenozīmē, ka lielākā daļa ar atbalstu saistīto izdevumu tiek novirzīta mājsaimniecībām ar zemākiem ienākumiem.

²⁵ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_MI_MIS/MIS030/

²⁶ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_MI_MIS/MIS020/

²⁷ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD_apsekojumi_energ_pat/EPM393.px/

²⁸ Mājsaimniecību rīcībā esošie ienākumi 2020. gadā 5.kvintiles pārstāvjiem (1994,87 *euro*) ir 5,93 reizes lielāki nekā 1.kvintiles pārstāvjiem (336,65 *euro*). 1994,87 / 336,65 ~ 5,926. Lai būtu pozitīva ietekme uz nevienlīdzību, tad starpība starp 1. un 5.kvinties rīcībā esošiem ienākumiem var būt arī mazāka par 5,92.

https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_MI_MIS/MIS060/

3.2. Atbalsta pasākumu ietekme uz motivāciju samazināt patēriņu

Pieprasījums (patēriņš) ir atkarīgs no patērētāju priekšstata/uzskatiem par cenām, jo lielāka ir cena, jo zemāks būs kopējais pieprasījums. Saskaņā ar ceturto pieņēmumu, alternatīvas preces neietekmē pieprasījumu.

Kad atbalsta pasākums samazina gala rēķina summu (nr.1 – 3, nr.7 – 9), patērētājs nejūt reālo inflācijas ietekmi, kā arī atbalsta ietekmi (jo ne visi patērētāji detalizēti pēta/analizē rēķina pozīcijas). Attiecīgi motivācija samazināt patēriņu ir zemāka, nekā bez atbalsta. Ja gala rēķina summas samazinājums tiek piemērots tikai pēc tam, kad patēriņš sasniedz konkrēto sliekšni (nr.1), motivācija samazināt patēriņu ir vēl zemāka, jo tādām atbalstam ir progresivitātes pazīmes. Katrs papildus patērētais kWh virs 500 kWh mēnesī ir lētāks nekā 500 kWh, tādējādi katrs papildus kWh samazina vidējo viena kWh cenu.

Cenas griestu (nr.8) gadījumā negatīva ietekme uz motivāciju samazināt patēriņu ir lielākā, jo, neatkarīgi no situācijas tirgū, gala patērētājam viena kWh cena nemainīsies. Bet, ja cenas griesti attiecas tikai uz daļu no patēriņa (nr.7), tādējādi piešķirot atbalsta pasākumam regresivitāti, motivācija samazināt patēriņu var ievērojami palielināties. Atbalsta pasākumam nr.7 ir cenu (tarifu) griesti, bet tikai pirmajiem 100 kWh mēnesī. Tas nozīmē, ka patēriņam pārsniedzot 100 kWh, par katru papildus kWh jāmaksā faktiskā tirgus vai līguma cena (kura ir lielāka par cenas griestiem). Savukārt, tas nozīmē, ka katrs papildus patērētais kWh virs 100 kWh palielina vidējo viena kWh cenu.

Rēķinu daļas kompensācija un sociālas izmaksas neietekmē rēķina gala summu, kas ļauj patērētājiem pilnībā sajūst inflācijas ietekmi.

Daudzdzīvokļu māju iedzīvotājiem pastāv ļoti zema motivācija samazināt patēriņu, jo siltumenerģijas rēķina summa galvenokārt (92% gadījumos²⁹) ir atkarīga no kopēja daudzdzīvokļu mājas patēriņa (kolektīvā atbildība) un māsaimniecības apkurināmo telpu platības. Siltumenerģijas skaitītāji ir uzstādīti tikai 5% no māsaimniecībām³⁰. Savukārt, dabasgāzes un elektroenerģijas gadījumos skaitītāji ir gandrīz 100% no mājokļiem³¹. Izdevumus malkai, granulām un briketēm, individuālajam patēriņam, kontrolē pašas māsaimniecības.

²⁹ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD_apsekojumi_energ_pat/EPM370.px/

³⁰ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD_apsekojumi_energ_pat/EPM230.px/

³¹ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD_apsekojumi_energ_pat/EPM230.px/

3.3. Citi faktori, kuri ietekmē atbalsta pasākumu efektivitāti nevienlīdzības samazināšanā

Administrēšanas veids: automātisks/jāiesniedz dokumentus

Atbalsta pasākumi nr.1 – 3 un nr.7 – 9 ir automātiski un bez laika nobīdes, kas nozīmē, ka visas mērķa grupu mājsaimniecības (gandrīz bez izņēmumiem) saņem labumu no šiem atbalstiem. Mājsaimniecības ar zemākiem ienākumiem, kuras saņem mājokļa pabalstu, teorētiski (nomināli) var nesaņemt papildu labumu no horizontāliem atbalstiem, jo līdzvērtīga summa būtu kompensēta ar mājokļa pabalstu. Bet, atšķirībā no mājokļu pabalsta atbalsta pasākumi nr.1 – 3 un nr.7 – 9 sniedz labumu bez laika nobīdes, un ļauj “šodien” saglabāt naudu, nevis “šodien” samaksāt, bet “pēc mēneša” saņemt to atpakaļ. Mājokļa pabalsts kompensē tikai daļu (līdz 100%) no apmaksātiem rēķiniem/izdevumiem par komunāliem pakalpojumiem. Ja mājsaimniecībai, kura saņem mājokļa pabalstu nav pietiekami līdzekļi komunālo rēķinu apmaksai un veidojas parādi, atbalsta pasākumi nr.1 – 3 un nr.7 – 9, papildinot mājokļa pabalstu, var pozitīvi ietekmēt šo problēmu (parādi veidosies lēnāk, neveidosies vai būs daļēji samaksāti).

Atbalsta pasākumi nr.4 – 6 ir kompensācijas, kuru saņemšanai mērķa grupu mājsaimniecībām ir jāveic papildu darbības, kā arī atbalsts tiek saņemts ar laika nobīdi. Tās var pārklāties ar mājokļa pabalstu, tāpēc mājsaimniecības ar zemākiem ienākumiem nesaņem daļu no plānotā atbalsta. Atbilstoši faktiskajiem izpildes datiem³² 2022.gada pirmajos četros mēnešos, mājokļa pabalstam pieteicās tikai 37,8% no trūcīgajām personām un 23,9% no maznodrošinātajām personām. Gan atbalsta pasākumu nr.4 – 6, gan mājokļa pabalsta saņemšanai ir nepieciešams iesniegt dokumentus un gaidīt gan atbildi, gan atbalsta izmaksu. **Pastāv iespēja, ka arī atbalsta pasākumiem nr.4 – 6 var pieteikties tikai neliela daļa no mērķa grupas mājsaimniecībām.**

³² https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/6d249fc1-fe60-4922-b7c6-1084401bfe13 [skatīts 24.10.2022].
02.12.2022

Monetārais efekts no atbalsta ir atkarīgs no patēriņa

Atbalsta pasākumi (izņemot nr.6) izveidoti tādā veidā, ka jo lielāks ir patēriņš, jo vairāk labuma no atbalsta saņem mājsaimniecība. Saskaņā ar trešo pieņēmumu patēriņš ir lielāks mājsaimniecībām ar lielākiem ienākumiem. **Tas norāda uz zemu efektivitāti tiem atbalsta pasākumiem, kuros monetārais efekts ir atkarīgs no patēriņa.**

Atbalsta pasākumam nr.7 ir paredzēts **sliksnis**, kurš ierobežo maksimālo labumu (*euro* izteiksmē), kuru mājsaimniecība var saņemt no tā. Tas ir $[100 \text{ kWh} * (\text{tarifs} - 0,160 \text{ euro/kWh})]$, ar pieņēmumu, ka vidējais tarifs ir 397 euro/MWh ³³, jeb $0,397 \text{ euro/kWh}$ maksimālais mēneša labums vienai mājsaimniecībai būs $23,7 \text{ euro}$. Saskaņā ar trešo pieņēmumu, ierobežojums attiecas, galvenokārt, uz mājsaimniecībām ar lielākiem ienākumiem, kas **palielina atbalsta pasākuma efektivitāti nevienlīdzības samazināšanas jomā, salīdzinājumā ar situāciju, ja šāds sliksnis nebūtu paredzēts.** Jāatzīmē, ka tikai 32% mājsaimniecību patērē mazāk nekā 100 kWh mēnesī³⁴.

Atbalsta pasākums nr.6 ir fiksētas sociālas izmaksas mājsaimniecībām, kuras var pierādīt, ka izmanto malku apkurei. Saskaņā ar trešo pieņēmumu, **izmaksāt katrai mājsaimniecībai fiksētu naudas summu ir efektīvāk nevienlīdzības samazināšanai, nekā piešķirt to proporcionāli patēriņam.**

³³ vidējais tarifs balstās uz fiksētiem tarifiem <https://www.elektroenerģija.lv/> [dati izvilkti 04.10.2022] un elektrības piegādātāju tirgus daļu, kura balstās uz 2020. gada apgrozījumu pēc NACE koda 35.14

³⁴ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD__apsekojumi__energ_pat/EPM310.px/
02.12.2022

4. APKOPOJUMS

Tabulā 5. ir apkopoti pieņēmumi par atbalsta pasākumiem, lai būtu iespējams salīdzināt to efektivitāti nevienlīdzības samazināšanas jomā.

Tabula 5. Apkopojums

Pasākums	Mājsaimniecības, uz kurām vērsts atbalsta pasākums (pēc energoresursa) ar (+) zemākiem / (-) lielākiem ienākumiem	Motivācija samazināt patēriņu (pēc energoresursa) *****	Ietekme uz motivāciju samazināt patēriņu (pēc pasākuma būtības)*	Citi faktori
1	-	normāla	---	nav
2	+	normāla	-	nav
3	-	zema	-	nav
4	+	normāla	neitrāla	_***
5	+	normāla	neitrāla	_***
6	+	normāla	neitrāla	_** +****
7	neitrāls	normāla	+	+*****
8	+	normāla	--	nav
9	-	zema	-	nav

* salīdzinājumā ar situāciju "bez atbalsta";

** daļa no mērķa grupu mājsaimniecībām var nepieteikties;

*** fiksētas sociālas izmaksas;

**** paredzēts sliekšnis, kurš ierobežo maksimālo labumu no atbalsta;

***** normāla motivācija samazināt patēriņu nozīmē, ka, samazinot patēriņu, izdevumi samazināsies saskaņā ar cenas/tarifa lielumu. Zema - samazinot patēriņu, izdevumi samazināsies mazāk nekā "cena/tarifs" * "patēriņa samazinājums".

Apkopojot visu augstāk minēto, var secināt, ka visefektīvākais ir atbalsta pasākums nr.7, kas nofiksē cenu 160 *euro*/MWh apmērā elektroenerģijas patēriņa pirmajiem 100 kWh mēnesī:

- šis atbalsts ietekmē visas mājsaimniecības;
- tā saņemšanai nav nepieciešamas papildus darbības no mērķa grupu mājsaimniecības, ar ko tiek novērsta laika nobīdes un risks, ka mērķa grupas mājsaimniecības nesaņems atbalstu;
- tas saglabā motivāciju samazināt patēriņu, iespējams, pat palielina motivāciju;
- paredz sliekšni, kurš ierobežo maksimālo labuma apmēru, kuru mājsaimniecības var saņemt no atbalsta (ierobežojums ir vērsts uz mājsaimniecībām ar lielākiem ienākumiem).

Citiem atbalsta pasākumiem ir savas priekšrocības un savi trūkumi. Kopumā atbalsta pasākumi aptver gandrīz visus Latvijā izmantotos energoresursus. Pēc CSP datiem³⁵ 1,7% no Latvijā 2015.gadā izmantojamo energoresursu īpatsvara veido “Sašķidrinātā naftas gāze”, 1,1% - “Akmeņogles”, 0,2% - “Naftas produkti apkurei un karstajam ūdenim”, 2,5% - “Naftas produkti citām vajadzībām (izņemot transportu)”. Kopā tie ir 5,5% no izmantotiem energoresursiem. Attiecībā uz šiem energoresursiem nav paredzēti atbalsta pasākumi. Nav pieejama informācija par mājsaimniecību, kuras izmanto šādus resursus, īpašībām.

³⁵ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD_apsekojumi_energ_pat/EPM320.px/

PIELIKUMI

Pielikums 1. Labuma saņēmēji no atbalsta pasākumu nr.9.

Pilsēta [1]	Reģions [2]	Tarifs oktobrī EUR/MWh [3]	Privātā māsaimniecībā dzīvojošo personu skaits (2022. gads) [4]	Mājojļu, kas saņem siltumu no ārējā piegādātāja, īpatsvars [5]	Atbalsta pasākumam attiecināto cilvēku skaits [6] = [4] * [5]
Rīga	Rīga un Pierīga	170,59	597 276	83,8%	500 517
Mārupes, Skultes un Tīraines ciemi	Rīga un Pierīga	312,79	22 555*	17,1%****	3 857
Ādaži, Kadagas ciems	Rīga un Pierīga	185,29	12 251*	17,1%****	2 095
Piņķi, Babītes novads	Rīga un Pierīga	270,12	11 731*	56,2%***	6 593
Ikšķile	Rīga un Pierīga	324,44	10 210*	56,2%***	5 738
Jūrmala	Rīga un Pierīga	225,62	49 970	55,2%	27 583
Ķekava, Rāmava, Valdlauči, Katlakalns	Rīga un Pierīga	279,51	24 992*	56,2%***	14 046
Valmiera	Vidzeme	158,54	22 553	64,9%	14 637
Daugavpils	Latgale	175,59	77 315	73,4%	56 749
Rēzekne	Latgale	216,69	26 140	78,4%	20 494
Liepāja	Kurzeme	154,18	66 280	80,2%	53 157
Dobele, Krimūnu ciems	Zemgale	170,17	18 730*	56,2%***	10 526
Ānes ciems	Zemgale	156,23	1 324**	17,1%****	226

* dati par novadu

** dati no vikipedijas

*** dati par "Pārējās pilsētas"

**** dati par "Lauku teritorijas"

Datu avoti: [2] un [3]³⁶; [4]³⁷; [5]³⁸;

Pielikums 2. Reģionu salīdzinājums (tarifi virs 150 euro/MWh)

Reģions	Atbalsta pasākumam attiecināto cilvēku īpatsvars*	Labuma no atbalsta pasākuma saņēmēju īpatsvars reģionā**	Māsaimniecību rīcībā esošie ienākumi vidēji uz vienu māsaimniecības locekli	Rīcībā esošie ienākumi, kā daļa no Rīgas un Pierīgas datiem	Labuma sadalījums***
Rīga un Pierīga	78%	57%	737,87	100%	83%
Zemgale	2%	5%	557,18	76%	1%
Kurzeme	7%	23%	526,83	71%	1%
Vidzeme	2%	8%	517,82	70%	1%
Latgale	11%	32%	445,03	60%	14%

* Cilvēku skaits reģionā pret cilvēku skaita valstī (tikai cilvēki, kuri saņem siltumenerģiju no ārēja piegādātāja un labumu no atbalsta pasākuma nr.9)

** Cilvēku skaits reģionā, kuri saņem labumu no atbalsta pasākuma nr.9 pret cilvēku skaita reģionā, kuri saņem siltumenerģiju no ārēja piegādātāja

*** Ar pieņēmumu, ka visiem cilvēkiem ir vienāds siltumenerģijas patēriņa apjoms

³⁶ <https://www.sprk.gov.lv/content/siltumenerģija>

³⁷ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_MV_MVS/MVS020

³⁸ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD_apsekojumi_energ_pat/EPM180.px/

Pielikums 3. Reģionu salīdzinājums (tarifi virs 68 euro/MWh)

Reģions	Atbalsta pasākumam attiecināto cilvēku īpatsvars*	Labuma no atbalsta pasākuma saņēmēju īpatsvars reģionā**	Mājsaimniecību rīcībā esošie ienākumi vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli	Mājsaimniecības rīcībā esošie ienākumi, kā daļa no Rīgas un Pierīgas datiem	Labuma sadalījums ***
Rīga un Pierīga	66%	61%	737,87	100%	75%
Zemgale	6%	27%	557,18	76%	3%
Kurzeme	8%	32%	526,83	71%	6%
Vidzeme	10%	53%	517,82	70%	5%
Latgale	10%	35%	445,03	60%	11%

* Cilvēku skaits reģionā pret cilvēku skaita valstī (tikai cilvēki, kuri saņem siltumenerģiju no ārēja piegādātāja un labumu no atbalsta pasākuma nr.3)

** Cilvēku skaits reģionā, kuri saņem labumu no atbalsta pasākuma nr.3 pret cilvēku skaita reģionā, kuri saņem siltumenerģiju no ārēja piegādātāja

*** Ar pieņēmumu, ka visiem cilvēkiem ir vienāds siltumenerģijas patēriņa apjoms

Pielikums 4. Apkurināmā platība un mājokļu skaits, kas saņem siltumu no ārējā piegādātāja³⁹.

2020	Apsekojumā novērtēto mājokļu skaits, tūkst.⁴⁰	Apkurināmā mājokļu skaits, kas saņem siltumu no ārējā piegādātāja	Apkurināmā platība mājoklim, kas saņem siltumu no ārējā piegādātāja	Mājokļu, kas saņem siltumu no ārējā piegādātāja, īpatsvars
	Mājokļu skaits, tūkst. [1]	Mājokļu skaits, tūkst. [2]	Apkurināmā platība, milj. m2 [3]	[4] = [2] / [1]
LATVIJA	834,7	484,6	24,6	58,1%
Rīga	296,0	248,1	12,7	83,8%
Valstspilsētas, izņemot Rīgu	174,8	124,4	6,0	71,2%
..Daugavpils	36,9	27,1	1,3	73,4%
..Jelgava	21,2	13,5	0,7	63,7%
..Jēkabpils	12,4	8,3	0,4	66,9%
..Jūrmala	19,4	10,7	0,6	55,2%
..Liepāja	39,4	31,6	1,5	80,2%
..Ogre	9,9	7,4	0,3	74,7%
..Rēzekne	11,6	9,1	0,4	78,4%
..Valmiera	9,4	6,1	0,3	64,9%
..Ventspils	14,6	10,6	0,5	72,6%
Pārējās pilsētas	127,5	71,6	3,7	56,2%
Lauku teritorijas	236,4	40,5	2,2	17,1%

³⁹ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD_apsekojumi_energ_pat/EPM180.px/

⁴⁰ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD_apsekojumi_energ_pat/EPM100.px/

Pielikums 5. Elektriības patēriņš 6000 kWh un vairāk gadā (% no mājokļiem)

Reģions	Dzīvojamās mājas* (%) ⁴¹	Dzīvokļi* (%) ⁴²	Savrupmāja, viensēta vai rindu māja (2021. gads) ⁴³	Dzīvojamo māju* īpatsvars (%)	Apdzīvotie tradicionālie mājokļi ⁴⁴	Dzīvojamo māju* skaits reģionā (%)
[1]	[2]	[3]	[4]	[5] = [2] * [4] / 100	[6]	[7] = [6] * [5] / 100
Latvija	10	1	29,0	2,9	810992	23 519
Rīgas reģions	17	1	6,5	1,1	288431	3 187
Pierīgas reģions	16	2	43,7	7,0	145302	10 160
Vidzemes reģions	8	0	45,8	3,7	72273	2 648
Kurzemes reģions	8	0	29,7	2,4	100082	2 378
Zemgales reģions	5	0	42,9	2,1	91166	1 956
Latgales reģions	5	0	41,1	2,1	113738	2 337

* mājokļi ar elektriības patēriņu 6000 kWh un vairāk gadā

Rabša 28823507

arturs.rabsa@fm.gov.lv

⁴¹ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD__apsekojumi__energ_pat/EPM395.px/

⁴² Tas pats.

⁴³ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__MA__MAA/MAA030

⁴⁴ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__MA__MAS/MAS010